

รายงาน ผลการดำเนินงาน มูลนิธิไทยรักต้นไม้ ประจำปี 2566

ก่อตั้งและสนับสนุนการดำเนินงาน โดย
บริษัท พลิทไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) หรือ เอ็กโก กรุ๊ป

สารบัญ

เกี่ยวกับมูลนิธิไทยรักษ์ป่า	3
แผนแม่บทการดำเนินงาน 5 ปี (ปี 2565 - 2569)	4
สรุปผลการดำเนินงาน ปี 2566	5
ผลการดำเนินงาน ปี 2566	7
1. โครงการดำเนินงานจังหวัดเชียงใหม่	7
2. โครงการดำเนินงานจังหวัดนครศรีธรรมราช	11
3. โครงการดำเนินงานจังหวัดชัยภูมิ	14
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าเพื่อกักเก็บคาร์บอนเครดิต	15
โครงการปลูกป่าตามแนวบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ระยะที่ 1 จำนวน 2 บ้าน	16
การเผยแพร่ความรู้และผลการดำเนินงานของมูลนิธิฯ	16
การขยายความร่วมมือ	17
การพัฒนาระบบงาน	17

เกี่ยวกับมูลนิธิไทยรักษ์ป่า

มูลนิธิไทยรักษ์ป่า ก่อตั้งขึ้นจากเจตนารมณ์ของ บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) หรือ เอ็กโก กรุ๊ป ที่จะสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและฟื้นป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศให้เกิดความยั่งยืนเพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นต่อการอนุรักษ์ป่า

โดยทุนเริ่มต้นได้จากเงินซึ่งนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในปี 2545 และได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานคืนให้จัดตั้งมูลนิธิ เพื่อสืบสานงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเก็บกักน้ำตามธรรมชาติที่หล่อเลี้ยงแม่น้ำลำธารและทุกชีวิต โดยมูลนิธิไทยรักษ์ป่าได้รับการประกาศเป็นองค์กรสาธารณกุศล ลำดับที่ 752 จากกระทรวงการคลัง

มูลนิธิไทยรักษ์ป่ามุ่งหวังเป็นส่วนหนึ่งที่จะผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการปลูกจิตสำนึกรักษ์ป่า ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนเครือข่ายต่างๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน เยาวชน รวมไปถึงประชาชนทั่วไป เพื่อให้เกิดกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ ความเข้าใจ และเกิดความสัมพันธ์อันดี นำไปสู่ “พลังร่วม” ในการปกป้องคุ้มครองผืนป่า และทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน โดยปัจจุบัน มูลนิธิฯ ได้ดำเนินงานในพื้นที่ป่าต้นน้ำที่สำคัญ 3 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดชัยภูมิ

แผนแม่บทการดำเนินงาน 5 ปี (ปี 2565 - 2569)

การทำงานของมูลนิธิไทยรักษ์ป่า ดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท 5 ปี (ปี 2565 - 2569) ภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์และเป้าหมายการดำเนินงาน ดังนี้

วิสัยทัศน์

สนับสนุนการอนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพ และมีส่วนร่วมแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

พันธกิจ

1. สนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการอยู่ร่วมกับป่าต้นน้ำอย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริมการจัดการป่าต้นน้ำอย่างมีส่วนร่วม
3. สร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติความหลากหลายทางชีวภาพ และการตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. ประสานเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อเป็นพลังร่วม
5. สนับสนุนงานพิทักษ์ป่า
6. สร้างการรับรู้ถึงเจตนารมณ์และประสบการณ์การทำงานของไทยรักษ์ป่า
7. เสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากร และพัฒนาระบบงาน

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน	ดูแลพื้นที่ป่า 100,000 ไร่ ร่วมกับภาครัฐ ชุมชน และ เยาวชน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่สีเขียว	ฟื้นฟูป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียว จากการปรับวนเกษตร การปลูกป่าตามแนวเขตอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชุมชนและป่าเสื่อมโทรม จำนวน 5,000 ไร่
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาพื้นที่เรียนรู้คนอยู่กับป่าและคุณค่า ระบบนิเวศ	พื้นที่เรียนรู้คนอยู่กับป่า 3 แห่ง และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 5 แห่ง
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การผลักดันบทบาทเยาวชน	มีแพลตฟอร์มเยาวชนดูแลป่าต้นน้ำ ที่มีพื้นที่รูปธรรมการอนุรักษ์ฟื้นฟู ป่าต้นน้ำร่วมกับชุมชนอย่างน้อย 1 ประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเผยแพร่ข้อมูล และการทำงานสู่สาธารณะ	ประมวลองค์ความรู้ และจัดกิจกรรม/เวทีสาธารณะ ปีละ อย่างน้อย 1 ครั้ง
ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขยายความร่วมมือ และพัฒนาระบบงาน	พัฒนาองค์ความรู้การดำเนินงานของไทยรักษ์ป่า และการประเมินผลด้านสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ดำเนินงาน

1. จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการอนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน และป้องกันไฟป่า ใน 8 พื้นที่ ใน 3 อำเภอหลัก และ 3 อำเภอเครือข่าย
2. จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า ภายใต้การบริหารจัดการน้ำ ใน 5 พื้นที่เป้าหมายลุ่มน้ำคลองลำพูน และคลองกลาย
3. จังหวัดชัยภูมิ ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า 3 พื้นที่เป้าหมายในแนวเขตป่าภูหลวง

สรุปผลการดำเนินงาน ปี 2566

การดำเนินงานของมูลนิธิไทยรักษ์ป่าประจำปี 2566 เป็นปีที่ 2 ภายใต้การดำเนินงานตามแผนแม่บท 5 ปี (2565 - 2569) ได้มีการทบทวน และกำหนดบทบาทการดำเนินงานของมูลนิธิฯ ให้มีความชัดเจน มีการขับเคลื่อนงานโดยผลานการมีส่วนร่วมจากทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ของมูลนิธิฯ ตลอดจนความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานไปถึงเป้าหมาย โดยมีการผลานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในด้านต่างๆ ทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต การอนุรักษ์ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งเครือข่ายเยาวชนไทยรักษ์ป่า นอกจากนี้ ยังคงให้ความสำคัญในเรื่องเผยแพร่องค์ความรู้ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านงานสื่อสารบนพื้นที่ออนไลน์ และติดตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีผลต่อการดำเนินงานที่จะต้องคำนึงถึงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาสู่ความยั่งยืนมากขึ้น

โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญของมูลนิธิไทยรักษ์ป่า ประจำปี 2566 ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์	ผลการดำเนินงาน
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> • มีคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน และมีแผนงานครบทุกพื้นที่ • พัฒนาโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเพื่อการกักเก็บคาร์บอน ตามมาตรา 18 ของกรมป่าไม้ จำนวน 1 แห่งที่บ้านแม่ปาน ซึ่งเป็นพื้นที่นารองการแก้ไขปัญหามอกควันไฟป่าใน อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่สีเขียว	<ul style="list-style-type: none"> • ดำเนินการปลูกต้นไม้ และปรับระบบเกษตรรวมพื้นที่ 965 ไร่ ใน 3 ภูมิภาค ประกอบด้วย • การปลูกป่าเพื่อฟื้นฟู 215 ไร่

ยุทธศาสตร์	ผลการดำเนินงาน
	<ul style="list-style-type: none"> • การปลูกป่าต้นไม้ตามแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ 251 ไร่ • การปรับระบบเกษตรจำนวน 499 ไร่ และยังคงติดตาม บำรุงรักษาแปลงปลูกเดิม
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3. การพัฒนาพื้นที่เรียนรู้คนอยู่กับป่า และคุณค่า ระบบนิเวศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ส่งมอบเส้นทางศึกษาธรรมชาติผาดอกเสี้ยว ยกกระดับพื้นที่บ้านแม่กลางหลวง สู่ต้นแบบแหล่งท่องเที่ยว “นิเวศวัฒนธรรม” และได้รับคะแนนประเมินความพึงพอใจนักท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด • ดำเนินการซ่อมแซมและบำรุงเส้นทางฯ เดิมให้พร้อมใช้งาน • กำหนดแนวทางพัฒนาพื้นที่เรียนรู้คนอยู่กับป่า ผ่านการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 การผลักดันบทบาทเยาวชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ขับเคลื่อนกิจกรรมเยาวชนใน 3 พื้นที่อย่างต่อเนื่อง และขยายการทำกิจกรรมไปยังเยาวชนในชุมชน และมีผลงานเป็นรูปธรรมเกิดขึ้นในระดับโรงเรียน และในชุมชน • เกิดเครือข่ายเยาวชนไทยรักษ์ป่า 3 ภูมิภาค และมีแบบร่างแผนงานร่วมดูแลพื้นที่สีเขียวร่วมกัน 1 แผนงาน
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเผยแพร่ข้อมูลและการดำเนินงานสู่สาธารณะ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผลิตสื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจมูลนิธิไทยรักษ์ป่า มากกว่า 370 ชิ้นงาน โดยมีผู้ติดตามเพจ รวมทั้งหมด 33,431 คน เพิ่มขึ้น 2,379 คน คิดเป็น 7.1 % • ร่วมออกบูธนิทรรศการและบูธจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนไทยรักษ์ป่า จำนวน 3 ครั้ง
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขยายความร่วมมือ และพัฒนาระบบงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ลงนาม MOU 2 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และกรมป่าไม้ และขยายความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ • นำร่องการประเมินความคุ้มค่าและผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ในกิจกรรมการอบรมร่วมกับชุมชน 1 กิจกรรม

ผลการดำเนินงาน ปี 2566

การดำเนินงานของมูลนิธิไทยรักษ์ป่าประจำปี 2566 เป็นปีที่ 2 ภายใต้การดำเนินงานตามแผนแม่บท 5 ปี (2565 - 2569) ยังคงดำเนินงานและขับเคลื่อนงานตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง โดยผลานการมีส่วนร่วมจากทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ของมูลนิธิฯ ตลอดจนความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานไปถึงเป้าหมาย โดยผ่านการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ (Area Based) และระดับโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 20 โครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. โครงการดำเนินงานจังหวัดเชียงใหม่

- 1) โครงการพื้นที่ต้นแบบการจัดการไฟป่า 4 บ้าน ลุ่มน้ำแม่ปาน – พื้นที่นาร่องใน ต.ช่างเคิ่ง อ.แม่แจ่ม พื้นที่ 29,309 ไร่ ประกอบด้วย บ้านแม่ปาน บ้านห้วยริน บ้านดอยสันเกียง และบ้านใหม่ปูเลย

ผลการดำเนินงาน

- มีคณะกรรมการอนุรักษ์ และขับเคลื่อนแผนงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนร่วมกัน ในการร่วมดูแลพื้นที่ และเป็นพื้นที่นาร่องโครงการคาร์บอนเครดิตแห่งแรกในอำเภอแม่แจ่ม
- เกิดไฟป่าจากการลักลอบจุด 2 ครั้ง พื้นที่เสียหายจำนวน 8 ไร่ ที่บ้านใหม่ปูเลย ลดลง 47 % เมื่อเทียบกับปี 2565 อีก 3 บ้านไม่มีไฟป่าเกิดขึ้น
- เพิ่มพื้นที่สีเขียวจากการปรับระบบเกษตร โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ 268 ไร่ จำนวน 75 แปลง
- ชาวชนมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรและขับเคลื่อน งานสิ่งแวดล้อมร่วมกับชุมชนผ่านโครงการ 1 ป่า 1 โรงเรียน
- สนับสนุนโรงเรือนเพาะเห็ดเศรษฐกิจ 4 หมู่บ้านมีผลผลิตรวม 318 กิโลกรัม รายได้รวม 21,160 บาท

- 2) โครงการพื้นที่บ้านแมกลางหลวง ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ พื้นที่ 19,131 ไร่ ประกอบด้วย บ้านแมกลางหลวง บ้านอ่ากาน้อย และบ้านสบหาด

ผลการดำเนินงาน

- เสริมความเข้มแข็งคณะกรรมการอนุรักษ์ ร่วมกับชุมชนในพื้นที่ โดยผลักดันให้เกิดการดำเนินงานร่วมกันระหว่างเยาวชนและผู้ใหญ่ในชุมชนผ่านกิจกรรมต่างๆ
  - สนับสนุนกลไกการท่องเที่ยวนิเวศวัฒนธรรมผ่านเส้นทางศึกษาธรรมชาติผาดอกเสี้ยว และร่วมวางแผนกับชุมชนเพื่อพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อความยั่งยืน
  - สร้างความเข้าใจกับชุมชนเพื่อร่วมปลูกป่าตามแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์และแบ่งปันคาร์บอน หรือโครงการปลูกป่า 3 แถว
  - ดำเนินการสนับสนุนการปรับระบบเกษตร โดยพัฒนาระบบน้ำและสนับสนุนกล้าไม้ จำนวน 67.39 ไร่ จำนวน 22 แปลง
  - ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สบูธรรมชาติดและมีรายได้จากการจำหน่าย 33,750 บาท
- 3) โครงการพื้นที่บ้านแม่ปอน ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ พื้นที่ 22,256 ไร่ ประกอบด้วย บ้านบ้านแม่ปอน บ้านกลาง บ้านห้วยวอก และบ้านสันดินแดง

ผลการดำเนินงาน

- เสริมความเข้มแข็งคณะกรรมการอนุรักษ์ โดยการวางแผนการขับเคลื่อนงานอนุรักษ์ตามภูมิปัญญาร่วมกับชุมชนในพื้นที่ และขับเคลื่อนกิจกรรมอนุรักษ์ตามภูมิปัญญาร่วมกัน
- จัดทำข้อมูลชุมชนในเรื่องการจัดการทรัพยากรโดยภูมิปัญญาบ้านสันดินแดงแล้วเสร็จร่วมกับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
- ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมปรับระบบเกษตร โดยสนับสนุนกล้าไม้ จำนวน 290.43 ไร่ จำนวน 12 แปลง
- ดำเนินกิจกรรมปลูกป่าตามแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ร่วมกับอุทยานฯ และชุมชน เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ให้ชัดเจน ชุมชนมีรายได้ และสามารถสร้างพื้นที่การท่องเที่ยวในอนาคต

- พัฒนาศักยภาพกลุ่มผ้าทอย้อมสีธรรมชาติ และมีรายได้จากการจัดจำหน่าย 376,550 บาท

4) โครงการพื้นที่บ้านแม่ยางล้าน – พื้นที่นาร่องใน ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม พื้นที่ 3,755 ไร่

ผลการดำเนินงาน

- หนุนเสริมความเข้มแข็งของกลไกการปรับระบบเกษตรและลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไผ่
- ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมปรับระบบเกษตร โดยพัฒนาระบบน้ำและสนับสนุนกล้าไม้จำนวน 68 ไร่ จำนวน 15 แปลง และวางแผนการปรับระบบเกษตรในพื้นที่ คทช. ในระยะต่อไป
- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไผ่ โดยมีรายได้จากการจำหน่ายกล้าไผ่ และผลิตภัณฑ์แปรรูปจำนวน 216,500 บาท
- สนับสนุนให้ชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนอื่นๆ ในพื้นที่ คทช. ในการพัฒนาและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ในงานที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) จัดขึ้น

5) โครงการเครือข่ายชุมชน ในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ - เพื่อผลักดันกลไกในระดับตำบลให้เกิดความยั่งยืน รวมทั้งดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูในระดับพื้นที่ นอกพื้นที่ Area Based

ผลการดำเนินงาน

- ขับเคลื่อนคณะกรรมการระดับตำบล โดยร่วมดำเนินเรื่องการจัดการข้อมูลทรัพยากรชุมชน ผ่านการจัดตั้งศูนย์ GIS ระดับตำบลในพื้นที่นาร่อง ต.ท่าผา อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่
- วางแผนงานร่วมกับชุมชนเพื่อปรับระบบเกษตรในพื้นที่อื่นๆ นอกพื้นที่ Area Based โดยมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการใน อ.แม่แจ่ม อ.จอมทอง และ อ.กัลยาฯ และมีชุมชนกว่า 100 คนให้ความสนใจ

- ส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ระหว่างชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนที่มีความเข้มแข็งและชุมชนที่เริ่มต้นดำเนินการ ผ่านกิจกรรมเวิร์คช็อปสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

6) โครงการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติแบบครบวงจร – เส้นทางศึกษาธรรมชาติผาดอกเสี้ยว

ผลการดำเนินงาน

- พัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติผาดอกเสี้ยวครบวงจร โดยยกระดับพื้นที่บ้านแมกกลางหลวงสู่ต้นแบบแหล่งท่องเที่ยว “นิเวศวัฒนธรรม” และจัดพิธีส่งมอบเมื่อวันที่ 7 พ.ย. 2566

- ดำเนินการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อเส้นทางศึกษาธรรมชาติผาดอกเสี้ยว โดยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.24) คิดเป็นร้อยละ 84.80

7) โครงการเครือข่ายเยาวชนไทยรักษ์ป่า จ.เชียงใหม่

ผลการดำเนินงาน

- ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ผ่านกิจกรรมเยาวชน อาทิ กิจกรรมศึกษาสำรวจป่าต้นน้ำอินทนนท์ ค่ายเด็กไทยรักษ์ป่า จ.เชียงใหม่ รุ่นที่ 13 และ รุ่น 14 รวมจำนวน 372 คน
- ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านการทำกิจกรรมและโครงการร่วมกับ ชมรมอนุรักษ์ 30 โรงเรียน และโครงการ 1 ป่า 1 โรงเรียน จำนวน 6 พื้นที่ จ.เชียงใหม่ ได้แก่ อ.ฝาง อ.กัลยา อ.แม่แจ่ม อ.จอมทอง อ.หางดง และ อ.ดอยหล่อ

- มีแผนงานร่วมดูแลพื้นที่สีเขียวร่วมกับเครือข่ายเยาวชนไทยรักษ์ป่า จ.เชียงใหม่ 1 แผนงาน โดยดำเนินการร่วมกับชุมชนในพื้นที่ต้นแบบการจัดการไฟป่า 4 บ้าน โดยรับผิดชอบในการเพาะกล้าไม้ เช่น เพาะกล้ายางนาที่มีเชื้อเห็ดป่า และกล้าผักหวาน

โครงการดำเนินงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

- 8) โครงการการบริหารจัดการน้ำ – พื้นที่ลุ่มน้ำคลองลำพูน พื้นที่ 50,362 ไร่

ผลการดำเนินงาน

- สำรวจและจัดทำข้อมูลการบริหารจัดการลุ่มน้ำคลองลำพูนครบระยะเวลา 1 ปี และคืนข้อมูลให้กับชุมชนเพื่อวางแผนการจัดการน้ำร่วมกัน
  - จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ ลุ่มน้ำคลองลำพูน และร่างแผนการบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำคลองลำพูนและข้อตกลงการใช้น้ำระดับชุมชน
- 9) โครงการพื้นที่ลุ่มน้ำคลองกาย พื้นที่ 15,549 ไร่ ประกอบด้วยบ้านทุ่งโน บ้านหวายช่อ บ้านห้วยพาน และพื้นที่กรุงชิง

ผลการดำเนินงาน

- การดำเนินงานมี 2 ระดับ คือ ต่อยอดการดำเนินงานจากแผนแม่บทเดิมคือ บ้านทุ่งโน และชุมชนรอบพื้นที่ ต.กรุงชิง และขยายสู่พื้นที่ใกล้เคียงคือ บ้านหวายช่อ และบ้านห้วยพาน โดยมีเป้าหมายในการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน โดยในปัจจุบันพื้นที่ที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำการใช้สารเคมีในการทำเกษตรเชิงเดี่ยว โดยเฉพาะการปลูกทุเรียน และปัญหาช้างป่ารุกไล่พื้นที่สวนของชุมชน
- จัดทำข้อมูลการใช้น้ำระดับชุมชนแล้วเสร็จ นำไปสู่แผนการอนุรักษ์ทรัพยากรชุมชนจำนวน 2 ชุมชน โดยสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และสร้างความตระหนักในปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ต่อการเกษตร และผลกระทบต่อการใช้สารเคมีในการทำเกษตร โดยเฉพาะในทุเรียน

- ดำเนินการตรวจสอบสารเคมีปนเปื้อนในเลือดของเกษตรกรจำนวน 150 คน พบว่า เกษตรกรมีสารเคมีอันตรายในเลือดสูง จำนวน 70 ราย เกษตรกรมีสารเคมีในเลือดเกินเกณฑ์มาตรฐานจำนวน 60 ราย และพบสารเคมีในเลือดแต่ไม่เกินค่ามาตรฐาน จำนวน 19 ราย และมี 1 ราย ไม่พบสารเคมีในร่างกาย
- ส่งเสริมการปลูกพืชริมน้ำที่มีศักยภาพด้านเศรษฐกิจ เพื่อลดการกัดเซาะของพื้นที่ นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม
- ผลิตภัณฑ์จักสานคลุ้มบ้านทุ่งในได้รับฉลากผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและผู้บริโภค และรับรางวัลในระดับดีมาก และมีรายได้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์คลุ้ม จำนวน 70,190 บาท

10) โครงการพื้นที่บ้านในหมง อ.พรหมคีรี พื้นที่ 6,305 ไร่

ผลการดำเนินงาน

- ส่งเสริมการตลาดระหว่างชุมชนและเจ้าหน้าที่อุทยานฯ เพื่อเป็นกลไกการป้องกันภัยและดูแลรักษาป่าต้นน้ำควบคู่กับการทดลองเส้นทางเดินป่าหน้าตักแสงฟ้า กลุ่มอนุรักษ์
- ได้รับมาตรฐานและเครื่องหมายรับรองผลิตภัณฑ์ลูกประได้รับรองมาตรฐานการผลิต (อย.) จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ลูกประฉาบหวาน ลูกประฉาบเค็มและลูกประดองและพัฒนาผลิตภัณฑ์มังคุดกวน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- เผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนผ่านสื่อ ช่อง 3 และ 5
- พัฒนาเยาวชนคนต้นน้ำ ผ่านกิจกรรมเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรท้องถิ่น จำนวน 40 คน

11) โครงการพื้นที่บ้านหน้าถ้ำ พื้นที่ 14,365 ไร่

ผลการดำเนินงาน

- ขับเคลื่อนกลไกอนุรักษ์ร่วมกับชุมชน โดยดำเนินกิจกรรมเฝ้าระวัง ลาดตระเวนเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าและป้องกันการล่าสัตว์ในพื้นที่อนุรักษ์
- ฟื้นฟูป่าริมน้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและเยาวชน ระยะทาง 1.2 กิโลเมตร และปลูกพืชพื้นถิ่น 542 ต้น
- จัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อการเรียนรู้ จำนวน 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วม 4.8 คน เกิดรายได้ 100,500 บาท และแบ่งปันรายได้เข้ากองทุนอนุรักษ์ 10%
- พัฒนาศักยภาพกลุ่มจักสานบ้านหน้าถ้ำ โดยผลิตตะกร้า และไม้กวาด เกิดรายได้ 105,965 บาท

12) โครงการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติแบบครบวงจร จ.นครศรีธรรมราช

ผลการดำเนินงาน

- ซ่อมแซมเส้นทางฯ น้ำตกกรุงชิงที่ได้รับความเสียหายจากช้างป่า
- ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนคณะกรรมการอนุรักษ์เส้นทางฯ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมในพื้นที่กรุงชิงและจัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาคีเครือข่ายท้องถิ่นในพื้นที่ทำงานของมูลนิธิฯ จ. เชียงใหม่
- สำรวจและศึกษาพื้นที่เพื่อพัฒนาเส้นทางฯ ใหม่ 2 แห่ง

13) โครงการเครือข่ายเยาวชนไทยรักษ์ป่า จ.นครศรีธรรมราช

ผลการดำเนินงาน

- ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ผ่านกิจกรรมเยาวชน อาทิ กิจกรรมเพาะกล้าไม้ริมน้ำ การศึกษาความหลากหลายของสัตว์หน้าดินน้ำจืดและคุณภาพน้ำในระบบนิเวศ การศึกษาคุณภาพดินและน้ำด้วยวิธีทางชีวภาพ โครงการพัฒนาเยาวชนคนต้นน้ำ รวมจำนวน 437 คน

- เครือข่ายเยาวชนไทยรักษ์ป่า จ.นครศรีธรรมราช ขับเคลื่อนงานสิ่งแวดล้อม ผ่านชมรมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 4 โรงเรียน กิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้และจัดกระบวนการสื่อสารธรรมชาติ และขับเคลื่อนกิจกรรมเครือข่ายเยาวชนร่วมกับชุมชน ผ่าน 3 กิจกรรม เช่น กิจกรรมเพาะกล้าไม้ กิจกรรม World Cleanup day และกิจกรรมนักข่าวไทยรักษ์ป่า รวมจำนวน 218 คน

โครงการดำเนินงานจังหวัดชัยภูมิ

14) พื้นที่ป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง (ภูหลวง)

ผลการดำเนินงาน

- หนุนเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงานของคณะกรรมการป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง โดยมีกิจกรรมร่วมกันในการดูแลพื้นที่ป่าภูหลวง และการเฝ้าระวังเฝ้าป่า
- ปลูกต้นไม้ในพื้นที่แปลงขยาย 25 ไร่ ใช้กล้าไม้ 6,500 ต้น และปลูกซ่อมแซมและปลูกเสริมในพื้นที่เดิม 5,300 ต้น
- ส่งเสริมให้ชุมชนมีรายได้จากกิจกรรมในการดูแลและป้องกันพื้นที่ป่า ได้แก่ การเพาะพันธุ์กล้าไม้โดยชุมชน การจ้างงานเพื่อตัดสางวัชพืช การทำแนวกันไฟรอบขอบแปลงปลูกป่า โดยในปี 2566 ชุมชนมีรายได้จากมูลนิธิฯ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 990,000 บาท
- พัฒนาศักยภาพเยาวชนและสร้างองค์ความรู้ ผ่านกิจกรรมค่ายเด็กไทยรักษ์ป่าภูหลวง รุ่นที่ 4 กิจกรรมสร้างองค์ความรู้แก่เยาวชนและครูด้านอนุกรมวิธานสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และกิจกรรมในพื้นที่ฟื้นฟู โดยมีเยาวชนเข้าร่วม 758 คน ผ่าน 28 กิจกรรม

15) พื้นที่ป่าชุมชนตำบลธาตุทอง

ผลการดำเนินงาน

- ขับเคลื่อนกลไกคณะกรรมการป่าชุมชนร่วมกับเทศบาลตำบลธาตุทอง โดยมีการกำหนดแผนงานในการจัดการและดูแลพื้นที่ป่าร่วมกัน
- ปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวภูโจโก้ 192 ไร่ พร้อมติดแท็กต้นไม้ จำนวน 6,500 ต้น ชุมชนมีรายได้จากมูลนิธิฯ รวมเป็นเงิน 338,000 บาท

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าเพื่อกักเก็บคาร์บอนเครดิต

- ดำเนินการประชาคมเข้าร่วมโครงการคาร์บอนเครดิต 4 พื้นที่ป่าชุมชน ใน จ.เชียงใหม่ ประกอบด้วย 1 พื้นที่ป่าชุมชนบ้านแม่ปาน และ จ.ชัยภูมิ 3 พื้นที่ป่าชุมชน ได้แก่ ป่าชุมชน ต.ธาตุทอง ตาดรินทอง และตาดภูทอง
- พัฒนาโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการป่าชุมชนบ้านแม่ปาน จ.เชียงใหม่ จำนวน 828.94 ไร่ คาดการณ์จะได้รับปริมาณคาร์บอนเครดิต 11,439.07 tCO₂eq ในระยะเวลา 10 ปี ซึ่งปัจจุบันกำลังอยู่ในขั้นตอนขอเข้าร่วมโครงการ 16T-VER กับกรมป่าไม้ คาดว่าจะได้รับการขึ้นทะเบียนเดือนมกราคมปี 2567
- ดำเนินการสำรวจพื้นที่และเก็บข้อมูลโครงการพื้นที่ป่าชุมชนตำบลธาตุทอง จำนวน 4,500 ไร่

โครงการปลูกป่าตามแนวบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ระยะที่ 1 จำนวน 2 บ้าน

- ดำเนินโครงการตามแนวทางที่ได้รับอนุมัติอนุญาตจากกรมอุทยานฯ โดยการดำเนินงานร่วมกับอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ และชุมชน 4 บ้านในเขตอุทยานฯ
- เริ่มดำเนินการปลูกต้นไม้ตามแนวเขตใน 2 บ้าน ได้แก่บ้านแม่ปอน และบ้านผาหมอน ระยะที่ 1 จำนวน 251 ไร่ คิดเป็น 21.77% ของเป้าหมายโครงการ (1,152 ไร่) โดยชนิดพันธุ์ที่ปลูก ได้แก่ ขนุน นางพญาเสือโคร่ง สัก เสี้ยวดอกขาว เป็นต้น สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน 649,485 บาท

การเผยแพร่ความรู้และผลการดำเนินงานของมูลนิธิฯ

- ผลิตสื่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเฟซบุ๊กแฟนเพจไทยรักษ์ป่า โดยผลิต Content มากกว่า 372 ชิ้น มีผู้ติดตามเพจ รวมทั้งหมด 33,431 คน เพิ่มขึ้น 2,379 คน คิดเป็น 7.1%
- ร่วมออกบูชนิทรรศการและบูชจำหน่ายสินค้า จำนวน 3 ครั้ง
- อยู่ระหว่างบันทึกภาพถ่ายพืชพันธุ์และสัตว์ป่าในพื้นที่ดอยอินทนนท์ร่วมกับช่างภาพสัตว์ป่าเป็นประจำทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง โดยการเก็บภาพจะเสร็จสิ้นกลางปี 2567 และผลิตหนังสือภาพในปลายปี 2567

การขยายความร่วมมือ

- ดำเนินการลงนาม MOU กับ 2 หน่วยงาน ได้แก่ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และกรมป่าไม้
- ลงนามความร่วมมือในระดับพื้นที่ ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้โครงการศึกษาความหลากหลายของสัตว์หน้าดินน้ำจืดขนาดเล็กและคุณภาพน้ำในระบบนิเวศคลองกาย บ้านทุ่งใน จ.นครศรีธรรมราช
- ดำเนินการขับเคลื่อนความร่วมมือภายใต้แนวทางการบูรณาการร่วมกัน 3 หน่วยงาน ได้แก่
  - 1) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สทช.) ภายใต้การทำงานด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน
  - 2) กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม ภายใต้การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาและเยาวชน
  - 3) องค์การบริหารการพัฒนา พื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ภายใต้การทำงานด้านการท่องเที่ยวชุมชนและท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ

การพัฒนาระบบงาน

- ปรับปรุงโครงสร้างองค์กร การเพิ่มอัตรากำลังคน การปรับโครงสร้างตำแหน่ง และการปรับโครงสร้างเงินเดือน ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานแผนแม่บทปัจจุบัน
- การวางแผนพัฒนาผู้นำรุ่น 2 ร่วมกับหัวหน้าในพื้นที่
- เน้นย้ำค่านิยม (Value) ในการดำเนินงานของมูลนิธิฯ และบรรทัดฐาน (Norm) ในการปฏิบัติงานในระดับภูมิภาคที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
- กำหนดโครงสร้างการจัดเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อพัฒนาระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลการดำเนินงานในพื้นที่ และศึกษาความเป็นไปได้ในการนำ SROI มาใช้ในการประเมินพัฒนาโครงการหรือกิจกรรม